

PANELDISCUSSIE - 1
BONAIRE ECONOMIC FORUM 2009

Locatie: Plaza Resort

Datum: 20 april 2009

1ste vraag: dhr. Mehdi Martis aan dhr. G. van Werven. Welke scenario adviseert u of is het beter om steeds te wisselen van scenario gaandeweg de komende jaren? Antwoord: het is belangrijk om te kiezen voor een integrale en consequente koers, bestaande uit elementen van verschillende scenario's.

2^e vraag. Dhr. Miguel Martis aan dhr. G. van Werven. Belangrijk voor Bonaire is haar identiteit. In de scenario's herken ik niet aandacht voor de identiteit. Hoe behoud je de identiteit van Bonaire als de bevolking zodanig groeit dat bijv. de Bonaireanen in de minderheid komen te staan?

Antwoord dhr. Van Werven: De identiteit is heel belangrijk in het masterplan.

Randvoorwaarden hiervoor zijn o.a. dat iedere Bonaireaan deelneemt aan de economie, de sociale structuren intact blijven, de jeugd zich voldoende kan ontwikkelen. Voor zowel de Bonaireaan als de toerist zijn de kernwaarden van Bonaire belangrijk: de vriendelijkheid, rust en veiligheid. Te snelle groei moet dus vermeden worden om de balans tussen groei en identiteit te behouden. Gedeputeerde Levenstone vult aan dat het BC samen met de stichting Ban Boneiru Bek tracht om zoveel mogelijk Bonaireanen terug te krijgen op Bonaire, identiteit heeft dus zeker de aandacht bij de groeiplannen. Jepma: 70% Ant/Bon behouden = behoud van identiteit.

3^e vraag. Mw. E. Beukenboom aan gedeputeerde Levenstone: welke garantie hebben we dat dit forum niet zoals zoveel rapporten uit het verleden alleen bij een papieren stuk blijft waar vervolgens niets mee gebeurt? Antwoord gedeputeerde Levenstone: Wij zijn er met z'n allen bij, dus moeten wij samen ervoor zorgen dat het dit keer wel uitgevoerd wordt.

4^e vraag dhr. Mehdi Martis aan dhr G. van Werven: aandacht voor het creëren van voldoende banen om de economie echt duurzaam te doen zijn, mede gelet op het feit dat 20.000 inwoners niet voldoende is om "selfsupporting" te zijn. Antwoord dhr G. van Werven en dhr. Levenstone: daar is zeker aandacht voor; ook met een dergelijke kleine bevolking kan je selfsupporting zijn.

5^e vraag - vragensteller uit de penitentiare/just. sector: wordt er over veiligheid een visie ontwikkeld in het masterplan en wat is de relatie met duurzaamheid? Dhr. Levenstone: veiligheid heeft vanaf het begin van het nieuwe staatkundige proces hoge prioriteit en veel aandacht; het veranderingsproces is hierin reeds volop aan de gang, vandaar in dit forum geen onderwerp.

6^e vraag mw. Roella Pourier aan dhr. C. Jepma: in hoeverre wordt rekening gehouden met de nieuwe (belasting)wetgeving die nog in de maak is en als je hiermee geen rekening houdt geef je dan geen vertekend beeld?

Antwoord dhr C. Jepma: de Bonaireaan die hier woont moet hier blijven wonen, de Bonaireaan in het buitenland moet terug komen, er zijn 10% onzichtbare werklozen in Bonaire. Dus niet expliciet rekening mee gehouden maar wel impliciet. Nu nog een vingeroefening.

Mw. Roella Pourier: bijv stel winstbel 0% wordt doorgevoerd dan is de groei veel meer dan nu geprognosticeerd doordat veel investeerders hier naartoe komen. Hoe ga je daarmee om? Antwoord dhr. C. Jepma: nu gaat het nog om veronderstellingen (indien), gaandeweg wordt het masterplan concreter ingevuld.

7^e vraag dhr. vragensteller.....: Er wordt aangekaart dat duurzame toerisme de nodige aandacht en voorzichtigheid behoeft. Dit wordt door het panel bevestigd.

8^e vraag: dhr Hubert Vis. Groei = meer, meer, meer duurzaamheid / duurzame economie: niet steeds meer meer meer, maar veel meer aandacht voor de kwaliteit, voor de waarde. Om van A naar B te gaan is verandering van mindset nodig, niet alleen van de overheid maar ook van de bewoners, dus om draagvlak te creëren en de duurzame ontwikkeling echt te laten lukken.

Antwoord dhr. G. van Werven: mentaliteitsverandering en draagvlak zeker belangrijk; moet nog nader worden uitgewerkt; integer leiderschap hierbij essentieel. Gedeputeerde Levenstone: mee eens, door communicatiecampagnes zal het BC tzt een mindshift bewerkstelligen. Gezaghebber Thode: participatie is een proces, dat gaandeweg vorm zal krijgen. Integer leiderschap geldt voor elke individu in de gemeenschap: niet alleen je eigen belang maar het algemeen belang; doen wat je zegt en zeggen wat je doet.

9^e vraag: Waarop kunnen we ons beter onderscheiden dan andere landen om ons heen, die allen moeten leven van het toerisme. Dhr. G. van Werven: concentreren op de duurdere niches, zoals bijvoorbeeld ecotoerisme; dus concentreren op kwaliteit zodat het de eigen bevolking ook ten goede komt. Dhr. C. Jepma: moderne toerist = sfeer, natuur, cultuur, culinair, shoppen, scholing/workshops. Gezaghebber Thode: Bonaire heeft het voordeel dat haar kernkwaliteiten aantrekkelijk zijn in deze moderne tijden. Vragensteller: de branche en de overheid moet snel kunnen reageren op veranderingen; nu duurt bijv. een VV te lang.

10^e vraag. Mw. Maritza Juan Pedro aan dhr. van Werven en dhr Jepma (bijdragers a/h Masterplan): welke plaats heeft cultuur in het MP?

Dhr. C. Jepma: Uitgangspunt MP is dat Bonaire van de Bonaireanen blijft en hierbij is dus indirect aandacht voor het behoud van cultuur. Onderwijs, cult.hist.gebouwen, gemeenschapsplekken/centra, etc etc. in alle 100 punten wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met het uitgangspunt. Gezaghebber Thode: cultuur is niet statisch maar dynamisch; onder het masterplan worden submodelletjes gecreëerd waarin je bijv. cultuur, natuur en economische ontwikkeling verder kan concretiseren.

11^e vraag: dhr Kooiman, transitie manager: Men dient ervoor te waken om “langs elkaar heen te werken” (bijv. Door kwartiermakers, masterplan etc). Goed punt.

12^e vraag: Dhr. Edsel Cecilia: hoe haal je goed gestudeerde Bonaireanen terug uit het buitenland? Gedeputeerde Levenstone: het is wel een doel van BC, maar het proces neemt tijd (banen creëren, doorgroeimogelijkheden etc.).

Er is een heel pakket aan maatregelen nodig om ze terug te halen en hier te houden. Dhr. C. Jepma: een heldere visie ontwikkelen maakt Bonaire aantrekkelijker voor de Bonaireanen in het buitenland, de overtuiging dat Bonaire een goede toekomst tegemoet gaat. Tevens: betaalbare goede huisvesting is nodig, aantrekkelijk maken voor zowel man als vrouw.